

Lekce 4: Orientace ve městě

1. Nápisy na ulici
2. Prosím vás, kde je...?
3. Čísla 100–10 000
5. Důležité výrazy a fráze
5. Test

1. Nápisy na ulici

04_1 Jaké nápisy můžete vidět na ulici? Poslouchejte a opakujte.

The same pictures as at http://slovaque.eu/cs/learning/1/13/signs			
04_1_1 informace	04_1_2 vchod	04_1_3 východ	04_1_4 otevřeno
04_1_5 zavřeno	04_1_6 nemocnice	04_1_7 pozor!	04_1_8 WC/toaleta (muži – ženy)

Co je to? Doplňte k obrázkům.

WC/toaleta nemocnice otevřeno informace zavřeno východ
 pozor! vchod

The same pictures as at http://slovaque.eu/cs/learning/1/13/signs			
nemocnice	otevřeno	WC/toaleta (muži – ženy)	vchod
zavřeno	pozor!	informace	východ

Co je to? Napište správně.

VOCHD	VCHOD
OETVŘEON	OTEVŘENO
ÝCHOVD	VÝCHOD
VZAŘOEN	ZAVŘENO
OPORZ	POZOR
MNEOCINCE	NEMOCNICE
NIFROMACE	INFORMACE
OTALETA	TOALETA

2. Prosím vás, kde je...?

04_2 Co můžete vidět ve městě? Poslouchejte a opakujte.

restaurant	railway station	ATM machine	square, place
04_2_1 restaurace	04_2_2 nádraží	04_2_3 bankomat	04_2_4 náměstí
(bus) stop	shop	parking place	cinema
04_2_5 zastávka, stanice	04_2_6 obchod	04_2_7 parkoviště	04_2_8 kino
theatre	hospital	school	street
04_2_9 divadlo	04_2_10 nemocnice	04_2_11 škola	04_2_12 ulice

VŠIMNĚTE SI:

1. Místo výrazu restaurace můžete také slyšet výraz hospoda. Restaurace je obvykle dražší a hospoda levnější.
2. Výraz zastávka se obvykle používá v souvislosti s tramvajemi, trolejbusy a autobusy. Výraz stanice se obvykle používá na trasách metra.

04_3 Co je to? Poslouchejte. Doplněte písmena.

The same pictures as above, except for a metro station that will be new			
04_3_1 obchod	04_3_2 ulice	04_3_3 parkoviště	04_3_4 škola
04_3_5 kino	04_3_6 zastávka	04_3_7 hospoda	04_3_8 náměstí
			(metro station)
04_3_9 bankomat	04_3_10 nádraží	04_3_11 divadlo	04_3_12 stanice

VŠIMNĚTE SI:

1. Znělé samohlásky v pozici před neznělými a na konci slov vyslovuje jako neznělé, například obchod [opchot].
2. Slabiky di, ti, ni vyslovujeme měkce jako jako [d'í, t'í, n'í], například divadlo, stanice. Výjimkou jsou cizí slova, například univerzita [unyverzita], kde k měkčení nedochází. Více o výslovnosti [zde](#). GG 2

03_7 Kde je to? Doplněte. Pak kontrolujte poslechem.

nahore vlevo, nalevo tam vpravo, napravo tady dole

A man standing near an object (see Čeština expres 1, page 16)	A man standing far from an object (see Čeština expres 1, page 16)				
03_7_1 tady	03_7_2 tam	03_7_3 nahore	03_7_4 dole	03_7_5 vpravo, napravo	03_7_6 vlevo, nalevo

VŠIMNĚTE SI: Místo výrazů vpravo a vlevo můžete také slyšet napravo a nalevo. Tato adverbia mají stejný význam.

GRAMATIKA: Adverbia v tabulce vyjadřují lokaci (tj. kde co je). Více o adverbích vyjadřujících směr a lokaci najdete [zde](#). GG 24. 2

Podívejte se na obrázek. Co je vpravo, vlevo, nahoře a dole?

9 pictures, all of them the same pictures of a theatre, restaurant etc. as above placed in the positions described in the text bellow.

The theater is at the top.

The restaurant is on the top left.

The school is at the top on the right.

The Bank is on the right.

The shop is on the left.

The station is on the bottom left.

The hospital is down and on the right.

Similar to the picture in CE1, page 14, exercise 2.

Divadlo je

vlevo.	dole.	nahoře.
--------	-------	---------

Restaurace je

vlevo nahoře.	vlevo dole.	vpravo nahoře.
---------------	-------------	----------------

Škola je

vpravo nahoře.	dole.	vlevo nahoře.
----------------	-------	---------------

Banka je

vlevo.	nahoře.	vpravo.
--------	---------	---------

Obchod je

vpravo.	vlevo.	dole.
---------	--------	-------

Nádraží je

vpravo dole.	vpravo nahoře.	vlevo dole.
--------------	----------------	-------------

Nemocnice je

vpravo dole.	vlevo nahoře.	vpravo dole.
--------------	---------------	--------------

04_4 Sebastian a Emma studují na univerzitě v Brně. O víkendu jedou na výlet do Třebíče, kde je památka UNESCO, staré židovské ghetto. Poslouchejte 3 dialogy. Doplňte, co Sebastian a Emma hledají.

kino supermarket restaurace supermarket kino restaurace

Two young people, a man and a woman standing in the street. Obviously, they are looking for something. They are dressed like tourists, with backpacks. They have a guidebook with the title TŘEBÍČ on the cover in their hands.

Dialog 1

Dobrý den, prosím vás, kde je tady nějaký supermarket?
Supermarket je blízko. Musíte jít rovně a pak doprava.

Dialog 2

Prosím vás, nevíte, kde je nějaká restaurace?
Ano, tady blízko je jedna dobrá restaurace. Musíte jít rovně a pak doleva.

Dialog 3

Dobrý den, prosím vás, nevíte, kde je nějaké kino?
Eee... Promiňte, nerozumím. Ještě jednou, prosím.

	Nevíte, kde je tady kino? Kino? Hm, nevím... Aha, moment! V centru je kino Pasáž. Ale to je daleko. Musíte jet autobusem číslo 1, 4 nebo 5. Tady blízko je zastávka.
--	---

VŠIMNĚTE SI: Negativní otázka je často zdvořilá. Například: Prosím vás, nevíte, kde je nějaká restaurace?

04_4 Poslouchejte 3 dialogy ještě jednou. Co je/není pravda?

Supermarket je daleko.	ANO/NE
Restaurace je blízko.	ANO/NE
V centru není kino.	ANO/NE
Kino Pasáž je daleko.	ANO/NE
Sebastian a Emma musí jet autobusem číslo 6.	ANO/NE
Zastávka je blízko.	ANO/NE

Seřad'te věty.

Prosím vás, kde je tady nějaký supermarket?

kde	Prosím vás,	nějaký	supermarket	je	tady
-----	-------------	--------	-------------	----	------

Supermarket je blízko.

blízko	.	je	Supermarket
--------	---	----	-------------

Musíte jít rovně a pak doleva.

rovně.	Musíte	.	jít			doleva
--------	--------	---	-----	--	--	--------

Musíte jet autobusem číslo 1.

.	jet	číslo	Musíte	1	autobusem
---	-----	-------	--------	---	-----------

To je daleko.

daleko	To	.	. je
--------	----	---	------

VŠIMNĚTE SI: V běžně mluvené češtině často uslyšíte:

Musíte jet autobusem číslo 1. = Musíte jet jedničkou.

Musíte jet autobusem číslo 2. = Musíte jet dvojkou.

Musíte jet tramvají číslo 22. = Musíte jet dvaadvacítkou.

04_5 Porovnejte symboly. Poslouchejte a opakujte.

To je...

			
<i>Symbols like this.</i>			
04_5_1 nahore	04_5_2 dole	04_5_3 vpravo	04_5_4 vlevo

Musíte jít...

			
04_5_5 nahoru	04_5_6 dolů	04_5_7 doprava	04_5_8 doleva

GRAMATIKA: Adverbia nahore, dole, vpravo a vlevo vyjadřují lokaci (tj. kde co je). Adverbia nahoru, dolů, doprava a doleva vyjadřují směr. Více o adverbích vyjadřujících směr a lokaci najdete zde. GG 24. 2

Vyberte, co je správně.

Prosím vás, kde je škola? – Škola je vlevo/doleva.

Prosím vás, kde je restaurace? – Musíte jít dole/dolů.

Prosím vás, kde je banka? – Banka je vpravo/doprava.

Prosím vás, kde je nemocnice? – Nemocnice je dole/dolů.

Prosím vás, kde je supermarket? – Musíte jít rovně a pak nahore/nahoru.

04_6 Doplňte do tabulky konjugaci sloves rozumět a vědět a modálního slovesa muset. Pak kontrolujte poslechem.

	vím rozumíte	rozumí musím	musíš víme	musíte rozumím	ví
	ROZUMĚT		VĚDĚT		MUSET
já	rozumím		vím		musím
ty	rozumíš		víš		musíš
on, ona, to	rozumí		ví		musí
my	rozumíme		víme		musíme
vy	rozumíte		víte		musíte
oni	rozumí		ví, vědí		musí

GRAMATIKA: Sloveso rozumět představuje další ze čtyř modelů slovesné konjugace, tzv. -Í slovesa. Více o modelech slovesné konjugace najdete [zde](#). GG 20

Jaký rod mají tato substantiva? Doplňte je do tabulky.

To be filled in in any order.

nemocnice hospoda ulice parkoviště banka nádraží
 náměstí zastávka stanice bankomat divadlo restaurace
 supermarket

maskulinum inanimatum	nový moderní	obchod bankomat supermarket
femininum	nová moderní	škola restaurace hospoda banka ulice zastávka stanice nemocnice
neutrum	nové moderní	kino divadlo parkoviště nádraží náměstí

GRAMATIKA: Čeština rozlišuje tři gramatické rody substantiv. Porovnejte:

maskulinum inanimatum (Mi): nový moderní obchod

femininum (F): nová moderní hospoda, nová moderní restaurace

neutrum (N): nové moderní kino

O gramatickém rodu substantiv více [zde](#). GG 6. 1

Vyberte adjektivum ve správném tvaru.

nový/nová/nové moderní obchod

nový/nová/nové moderní škola

nový/nová/nové moderní restaurace

nový/nová/nové moderní kino

nový/nová/nové moderní parkoviště

nový/nová/nové moderní hospoda

nový/nová/nové moderní ulice

nový/nová/nové moderní banka

nový/nová/nové moderní zastávka

nový/nová/nové moderní stanice

nový/nová/nové moderní divadlo

nový/nová/nové moderní supermarket

nový/nová/nové moderní nemocnice

nový/nová/nové moderní nádraží

nový/nová/nové moderní náměstí

GRAMATIKA: O gramatickém rodu substantiv více [zde](#). GG 6. 1 O tzv. -ý adjektivech (tvrdých adjektivech a -í adjektivech (měkkých adjektivech) více [zde](#). GG 15

VŠIMNĚTE SI: V běžně mluveném jazyce můžete slyšet: nověj moderní obchod, nový moderní kino. Více o běžně mluveném jazyce najdete [zde](#). GG 31

Jaké dopravní prostředky můžeme používat? Spojte.

trolejbus	jet autem	jet trolejbusem
autobus	jet taxíkem	jet autobusem
vlak	jet trolejbusem	jet vlakem
taxík	jet tramvají	jet taxíkem
auto	jít pěšky	jet autem
metro	jet metrem	jet metrem
tramvaj	jet autobusem	jet tramvají
pěšky	jet vlakem	jít pěšky

GRAMATIKA: Porovnejte:

autobus x jet autobusem

metro x jet metrem

tramvaj x jet tramvají...

Tvary autobusem, metrem, tramvají jsou v instrumentálu singuláru. Více o použití instrumentálu najdete [zde](#). GG 7. 7 Tabulku instrumentálu singuláru najdete [zde](#). GG 7. 7. 1

Vyberte, co je správně.

Hotel je daleko. Musíte jet auto/autem.

Prosím vás, kde je taxík/taxíkem?

Musíte jet/jít tramvají.

Prosím vás, kde je tady autobus/autobusem?

Musíte jít/jet pěšky.

Prosím vás, je tady nějaký/nějaká dobrá hospoda nebo restaurace?

VŠIMNĚTE SI: Sloveso jít znamená jít pěšky. Sloveso jet znamená cestovat nějakým dopravním prostředkem, například autem, vlakem, metrem, autobusem atd.

4. Čísla 100–10 000

03_9 Procvičujte čísla 10–100. Doplněte je do tabulky. Pak kontrolujte poslechem.

devadesát čtyřicet devatenáct šedesát sedmnáct osmdesát
třicet jedenáct třináct **čtrnáct** dvacet

11	<u>jedenáct</u>	---
12	dvanáct	20 <u>dvacet</u>
13	<u>třináct</u>	30 třicet
14	<u>čtrnáct</u>	40 <u>čtyřicet</u>
15	patnáct	50 padesát
16	šestnáct	60 <u>šedesát</u>
17	<u>sedmnáct</u>	70 sedmdesát
18	osmnáct	80 <u>osmdesát</u>
19	<u>devatenáct</u>	90 <u>devadesát</u>
---		100 sto

Procvičujte čísla 10–100. Doplněte koncovky -náct, -cet a -desát.

náct cet desát

17	<u>sedmnáct</u>
20	<u>dvacet</u>

60	šedesát
11	jedenáct
18	osmnáct
70	sedmdesát
13	třináct
30	třicet
50	padesát
40	čtyřicet

04_7 Poslouchejte. Opakujte, co slyšíte.

100	sto	1000	tisíc
200	dvě stě	2000	dva tisíce
300	tři sta	3000	tři tisíce
400	čtyři sta	4000	čtyři tisíce
500	pět set	5000	pět tisíc
600	šest set	6000	šest tisíc
700	sedm set	7000	sedm tisíc
800	osm set	8000	osm tisíc
900	devět set	9000	devět tisíc
		10 000	deset tisíc

VŠIMNĚTE SI: Přehled základních číslovek najdete [zde](#). GG 17. 1

04_8 Poslouchejte. Označte číslo, které slyšíte.

19 / 90 / 900 / 9000
 15 / 50 / 500 / 5000
 13 / 30 / 300 / 3000
 18 / 80 / 800 / 8000
 12 / 20 / 200 / 2000
 16 / 60 / 600 / 6000
 14 / 40 / 400 / 4000
 17 / 70 / 700 / 7000
 200 / 900 / 2 000 / 9 000

04_9 Poslouchejte. Kolik to stojí?

	Kolik stojí svetr? – ___ korun. 712 720 719
	Kolik stojí bunda? – ___ korun. 2 315 2 350 2 450
	Kolik stojí učebnice? – ___ korun. 440 359 459
	Kolik stojí lístek? – ___ korun. 990 919 920
	Kolik stojí mobil? – ___ korun. 8 990 8 219 8 220

Kolik stojí kniha? – ___ korun.

212

219

290

GRAMATIKA:

Po číslovkách 2, 3 a 4 používáme nominativ singuláru. Po číslovce 5 a více používáme genitiv plurálu. Porovnejte:

1 dolar x 2, 3, 4 dolary x 5 dolarů

1 koruna x 2, 3, 4 koruny x 5 korun

1 euro x 2, 3, 4 eura x 5 eur/kol. euro

Porovnejte také [zde](#). GG 17. 1

04 10 Poslouchejte. Napište telefonní číslo.

Například: Zdena Jarolímová má telefon 223 821 668.

Aleš Novotný má telefon _____ 608 723 832.

Karolína Šmídová má telefon _____ 774 506 393.

Jarmila Horáková má telefon _____ 252 667 840.

Arnošt Sládek má telefon _____ 603 913 815.

5. Důležité výrazy a fráze

Dobrý den, prosím vás, kde je...?

Ještě jednou, prosím.

Musíte jet autobusem, vlakem, metrem, tramvají...

Musíte jít rovně, doprava, doleva.

Nevíte, kde je...? – Nevím.

Promiňte, nerozumím.

To je blízko.

To je daleko.

6. Test

Co je to? Doplňte k obrázkům.

obchod škola kino restaurace parkoviště nádraží ulice
náměstíbankomat zastávka, stanice nemocnice divadlo

restaurant	railway station	ATM machine	square, place
(bus) stop	shop	parking place	cinema
theatre	hospital	school	street

Je to maskulinum, femininum nebo neutrum? Doplňte slova do tabulky.

To be filled in in any order.

ulice náměstí zastávka obchod stanice kino bankomat divadlo
restaurace hospoda parkoviště banka nádraží supermarket
škola nemocnice

nový moderní	obchod bankomat supermarket
nová moderní	restaurace škola hospoda banka ulice zastávka stanice nemocnice
nové moderní	kino divadlo parkoviště nádraží náměstí

Turista hledá restauraci. Seřad'te dialog.

Promiňte, nerozumím. Ještě jednou, prosím. Ne, to je blízko, asi 5 minut pěšky. Nevím... Aha, moment! Musíte jít rovně a pak doleva. Dobry den, prosim vas, nevíte, kde je tady nějaká restaurace? Nevíte, kde je tady restaurace? To je daleko?	Dobry den, prosim vas, nevíte, kde je tady nějaká restaurace? Promiňte, nerozumím. Ještě jednou, prosím. Nevíte, kde je tady restaurace? Nevím... Aha, moment! Musíte jít rovně a pak doleva. To je daleko? Ne, to je blízko, asi 5 minut pěšky.
---	---

Doplňte fráze typické pro orientaci.

vpravo jet kde je jednou doprava Nevíte blízko jít

Dobry den, prosim vas, **kde je** škola?
Promiňte, nerozumím. Ještě **jednou**, prosím.
Musíte **jet** autobusem a pak **jít** pěšky.
Musíte jít rovně a pak **doprava**.
Nevíte, kde je nemocnice?
Supermarket není daleko, je **blízko**.
Zastávka je tady **vpravo**.

04_11 Kolik to stojí? Doplňte číslo, které slyšíte.

Kolik stojí ten hezký moderní svetr? – **985** korun.
Kolik stojí ten nový moderní mobil? – **9 850** korun.
Kolik stojí ta nová moderní bunda? – **2 290** korun.
Kolik stojí ta nová moderní učebnice? – **880** korun.